

ΣΕ ΜΙΑ ΚΟΡΗ

Σ' είδα, παρθένα δλόχαρη,
Με την περίσσια χάρη
Νά κρύβης μέσ' στὸ μάτι σου
Μι' ἀχτίδα ἀφ' τὸ φεγγάρι
Σ' εἶδα μπροστά μου δλόφωτη
Καὶ μέσα στὴ ψυχὴ μου
Σὰ νᾶσουνά δική μου
Ἡ εἰκόνα σου θὰ ζῆ.

Τὰ δεκοχτὸν Μαγιάριλα
Ποῦ σῶπλασαν τὸ σῶμα,
Ἀκόμη καὶ τὸν πόνο σου
Σοῦ μύρωσαν στὸ στόμα,
Γι' αὐτὸ τὰ μῦθρα γίνηξαν
Ὅ πλειὸ γαλάζιος ἦχος,
Κρῶνος λευκὸς ὁ σίχως,
Χρῶμα σεμνὸ ἢ στοργή.

Ἡ μητρικὴ πατρίδα μου
Σ' ἔχει ἐδῶ πέρα στείλει,
Τὸ πλειὸ γλυκὸ χαμόγελο
Σοῦ χάρισε στὰ χεῖλη,
Στὴν ὄψι σου ζωγράφισε
Τὰ κάλλη της τὰ θεῖα
Καὶ μιὰ κρυφὴ ἀρμονία
Σοῦ κλειοῦσε στὴ ψυχῇ.

Μιὰν ἀρμονία προπάκουστη
Ποῦ τὴ ψυχῇ ὀδηγᾷ
Ἐκεῖ ψηλὰ ποῦ φθάνουνε
Τ' ἀρώματα τοῦ Μάη
Ἐκεῖ ψηλὰ ποῦ χαίρεται,
Ἐκεῖ ψηλὰ ποῦ μένει
Κᾶτι ποῦ ἐδῶ πεθαίνει
Καὶ μεσ' στὰ πλάτια ζῆ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΟΚΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΕΣ ΡΟΔΟΝΙΕΣ

Βράδρασε, καὶ σιγὰ σιγὰ μαῦρο σκοτάδι
ἄρχισε νὰ ζῶγη τὴν πλάσι. Μέσ' στὲς ροδονιές
τὰ πουλάκια τερέτιζαν ἀκόμα-μαλώνανε γιὰ τὸ
κλαρὶ ποῦ θὰ περνοῦσαν τὴ νύκτα.

Πίσ' ἀπ' αὐτὲς ἡ κόρη καθότου· ἦταν ἡ
Θοῦλλα ἡ λυγερὴ, τὸ καμάρι τοῦ χωριοῦ της.

Ὁ! μὰ πῶς ἀργεῖ! μὰ πῶς ἀργεῖ! ἔμουρ-
μοῦρισε τὴν ὥρα ὅπου ὁ οὐρανὸς ἐγέμισ' ἀπ' τ'
ἀστέρια.

Καὶ πάλι σβυσμένα, θαρρεῖς κι' ἔβγαινε ἀφ'
τὴν καρδιά της ἀχὸς στὰ λόγια της. «Γιατί, γιατί
ἀργεῖ;»

Μέσ' στὴν ποδιά της ἦταν δαὸ-τρία τραν-
τάφυλλα ποῦ τὰ εἶχε μᾶση γιὰ νὰ στολίση τοῦ
καλοῦ της τὸ γιορτάνι.

«Μ' ἀργεῖ αὐτός!...»

Πάντα ὁ Πανάγος ἔζαμε τὴ Θοῦλλα νὰ τὸν
καρτερεῖ-καὶ δὲν τῆς κατοφαίετο. Καθότανε
στὸ πέρα χωρὶν κι' ἔπειτα δὲν ἦταν κι' ἐλεύ-
θερος νὰ τρέξη στὴν ἀγάπη του ἅμα ἤθελε.
Ἦταν ὁ δόλιος μπιστικός.

Μὰ τώρα τὸ παρόκανε. Πέρασε κοντὰ μιὰ
ὥρα ἀφ' τὴ συνηθισμένη του.

Γύριζαν οἱ χωριανοὶ ἀφ' τὴ δουλειὰ καὶ κά-
ποιοι τραγουδοῦσαν ἓνα τραγοῦδι ποῦ καλὰ καλὰ
δὲν τῶξευραν.

Εἶπεν ἓνα σκοποῦν ἀλλοιότιζο, ποῦ πειράζε
στ' αὐτὶ, καὶ τὸ παράξενο, ἂν τύχαινε νὰ τὸ τρα-
γουδοῦ κανένας ποῦ εἶχε μαζί του κοπάδι, ἀκούε

ονταν πῶ ἀσχημο, γιατί ἡ μελωδία ἡ γλυκειά τῶν κουνουγιῶν ποῦνε ταιριαστί μ' ὄλους τοὺς σκοποὺς τοὺς ὄρεινοὺς δὲν ταίριαζε μ' αὐτό.

Ἦταν τραγοῦδι γύφτικο.

Γύριζαν οἱ χωριανοὶ ἀφ' τῆ δουλειᾶ καὶ σὰν κῦτταζαν ἐκεῖ στὲς ροδογιές τῆ Θούλλα τὴν καλησπερίζαν μ' ἓνα πειραχτικὸ χαμόγελο ποῦ ἔλεγε « τὸ ξέρουμε τί καρτερεῖς ».

« Ἄχ! Πανάγο μου! τί σοῦτυχε καὶ μ' ἔχεις νὰ καρτερῶ...καὶ πίνω τούτην τὴ ντροπή; »

Τῆς τύχης ἦταν ποῦ δὲν πέρασε τίποτε κακὸ στὸ νοῦ τῆς.

Τὸ γύφτικο τραγοῦδι ξανακούσθηκε ἀπὸ μακρὰ καὶ ἡ Θούλλα ἐγνώρισε τὴ φωνὴ τῆς φιλενάδας τῆς Φώτως.

« Ἐ!...ζουρλί » ἔμουρμούρισε, « καὶ ἐσὺ μ' αὐτὸ τὸ ἄνοστο τραγοῦδι!... »

Σὰν ἔφτασε στὲς ροδογιές ἡ τραγοιδίστρα παρετήρησε τὴ Θούλλα.

— « Μὰ σὲ καλὸ σου Θούλλα ὡς τώρα ἐδῶ; »

— « Γλύτωσ' ἀργὰ ἀφ' τὸ ζυμωτὸ καὶ βγήκα νὰ πάρω ἀγέρα. Καὶ σὺ, ἦσουν ὡς τώρα στὸ περβόλι; »

— « Ὅχι ἐγλύτωσα ἀπὸ νωρὶς μὰ ἐκεῖ ποῦ βιαστικὰ γύριζα στὸ χωριό-γιατί εἶχα κάποια δουλειᾶ, στὸ δρόμο μπέρδεψα καὶ ἔμεινα ἴσα μὲ τώρα ποῦ μὲ βλέπεις...Μὰ χάξι ποῦταν! Τῶμαθες πῶς ἦλθαν τώρα καὶ δυὸ-τρεις μέρες ἀτσιγγανοὶ κάτω στὲς ἐλιές; Ἐκεῖ ποῦ διαβαίνα εἶδα ποῦ ἦσαν συναγμένοι. Μὰ γέλοια!...μὰ γρηὰ τσιγγάνα ἔλεγε σὰ κοπέλλα τὸ ριζικό τους. Μιὰν ἄλλη-γιὰ μὰ ἀσχημη-ἔπαιζε τὸ ντέφι καὶ τραγοδοῦσε γύφτικα τραγοῦδια... Μὰ γέλοια...ἦταν πολλοὶ...ἦταν καὶ ὁ Πανάγος... Ἄιντε πᾶμε στὸ χωριό; »

— « Θὰ μείνω ἀκόμα Φώτω ».

— « Ὁρα καλή! »

— « Εἰς τὸ καλὸ! »

Ἐφηνε ἡ Φώτω τραγοιδώντας τὸ γύφτικο σκοπὸ.

Ἡ Θούλλα... τῆς κακοφάνηκε π' ἄκουσε πῶς ὁ Πανάγος τῆς ποῦ τὸν καρτερεῖ τόσην ὥρα καθότου καὶ ἄκουε τὴν τσιγγάνα.

— « Γὶ αὐτὸ ἀργεῖ », εἶπε. Μὰ δὲν τόπε μὲ παράπονο οὔτε μὲ πίκρα. Ἐτσι γι' αὐτὸ ἀργεῖ.

Ἐσήκωσε τὰ μάτια τῆς στὸν οὐρανὸ καὶ ἔμεινε ἀκίνητη.

Δὲ σκέπτονταν.

Ἐβλεπε τ' ἀστέρια καὶ εὔρισκε τοὺς σταυροὺς ποῦ σχηματίζαν στὸν οὐρανό.

Ἄξαφνα τινάχθηκε. Ἄκουσε τὴ φωνὴ τοῦ Πανάγου ποῦ ἔρχονταν τραγοιδώντας.

Ἐκαμε ἓνα « Οὐφ! » ἀφῆκε τὴν ποδιά τῆς καὶ ἔπεσαν στὴ γῆ τὰ τραντάφυλλα καὶ μὲ κάποιαν ἀηδία ἔστην καρδιά τῆς μπῆκε στὸ χωριό.

Ἐφθασε ὁ Πανάγος ἔτεις ροδογιές.

— « Ἀλήθεια εἶπε, ἀργησα πολὺ καὶ ἔφυγε ».

Εἶδε τὰ σκορπισμένα τὰ τραντάφυλλα ἔσκυψε καὶ πῆρεν ἓνα, τὸ βάλει στὸ γιορτανὶ του-σὰν ἦταν μαθημένος—καὶ ἐγύρισε πίσω τραγοιδώντας τὸ γύφτικο τραγοῦδι.

Τὸ ἄλλο βράδυ νωρὶς ὁ Πανάγος πῆγε στὲς ροδογιές-μὰ δὲ βρῆκε τὴ Θούλλα. Ἐστάθηκε λίγο, ἔκαμε ἓνα δύο-γύρου; στὲς ροδογιές-ἔστενο-χωρέθηκε καὶ ἔφυγε.

Τὸ ἄλλο βράδυ, πάλι τὰ ἴδια-δὲν τὴ βρῆκε.

— « Θὰ εἶνε ἀρρωστη » ἐσκέφθηκε καὶ μπῆκε στὸ χωριό. Ἐπέρασε δυὸ τρεῖς φορὲς ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς-ἄλα σβυστά.

Σκέφθηκε λίγο, βρῆκε μὲ πρόφασιν γιὰ νὰ μῆι στὸ σπίτι τῆς καὶ κτύπησε.

Ἐμπῆκε, τὸν κέρασαν, κάθησε πολλὴν ὥρα. Ἄκουσε τὴ Θούλλα ποῦ μενὸ βγαίνει μὰ δὲν τοῦ φανερώθη.

Ἐφυγε πικραμένος.

— « Βαρέθηκε, εἶπε μὲ τὸ νοῦ του, νὰ μὲ ἀγαπᾷ...ἔτσι εἶναι ἡ γυναῖκες...ἄς εἶναι ».

Ἐστριψε τὸ μουστάκι του καὶ ἔφυγε μουρμουρίζοντας τὸ γύφτικο τραγοῦδι.

Ἐνα πρωτὶ ποῦ τὰ πουλάκια πέταγαν ἀπὸ κλαράκι σὲ κλαρί, συναντήθηκαν καὶ οἱ δυὸ στὲς ροδογιές. Ἦταν πῶ φθινόπωρο καὶ μόνο ποῦ καὶ ποῦ ἐφαίνετο κανένα γέφυκο τραντάφυλλο.

— « Θούλλα, τῆς λέει, τὸ πιθνοῦσα νὰ σ' ἀνταμώσω...Θὰ σ' ἐρωτήσω νὰ μοῦ πῆς πῶ εἶνε τὸ αἴτιο ποῦ μ' ἀρνῆθηκες ».

Ἐσκυψε ἡ Θούλλα τὸ κεφάλι καὶ δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε.

— « Μὰ θέλω νὰ μου πῆς ».

— « Τὶ νὰ σοῦ πῶ Πανάγο;..... »

— « Τὶ σοῦκανα ».

— « Δὲν ξέρω..... Πανάγο ».
— « Μὰ πρέπει νά μου τὸ πῆς. Τί σοῦφτε-
ξα καὶ φέρονεσαι ἔτσι; Σὰν μ' ἀρωτοῦν δὲν
ξέρω τί νὰ πῶ, κι' ὁ κόσμος..... ξέρεις τί φαν-
τάζεται ».

— « Πανάγο, κι' ἐμένα μ' ἀρωτοῦν καὶ δὲν
ξέρω τί ν' ἀπαντήσω ».

— « Τί θὰ πῆ δὲν ξέρεις ;...Μοῦ κόβεις ἓνα
τραντάφυλλο; ».

Ἐχαμογέλασε; ἄπλωσε τὸ χέρι της στὴ ρο-
δονιά κι' ἔκοψε τὸ μόνο τραντάφυλλο ποῦ-
φθανε· μὰ στὴ στιγμή ξεφυλλίσθηκε κι' ἔμεινε
στὸ χέρι της μόνο τὸ μισχάρι!

— « Θούλλα, τῆς λέγει, ἀφοῦ δὲν ξέρεις τί

ν' ἀπαντήσης θὰ πῆ πῶς ἔχεις ἄδικο, καὶ φέρο-
νεσαι ἄπρεπα ».

« Ὅχι Πανάγο, δὲν ἔχω! »

— « Τί σοῦφτεξα!; »

— « Δὲν ξέρω ».

Ἐχωρίσθηκαν.

Ὅταν τύχαινε νὰ συναντηθοῦν καμμιὰ φορὰ,
χαμήλωναν τὰ μάτια, ἔσκυβαν τὸ κεφάλι κι' ἀν-
τιπεροῦσαν.

Ἐκεῖνος ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του: « Μ' ἀρνήθηκε
χωρὶς αἰτία. »

Κι' ἐκεῖνη: « Παράξενο νὰ μὴ μπορῶ νὰ πῶ τί
μοῦκανε... Ἐχω ὅμως δίκιο. »

ΝΙΚΟΣ Κ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Ἀλεξάνδρεια Αὐγουστος 1908.

Η ΨΥΧΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Τοῦ νοῦ τοῦ ὑπέρχαλον οἱ σεμνοὶ λυῖτες
ὄσοι γονατίζουνε μπρὸς στὸ ἰδανικό·
τοῦ ρυθμοῦ, τοῦ χρώματος οἱ χλωμοὶ τεχνῖτες
δίνουνε τὰ χέρια τους σ' ὄρκο μυστικό.

Μὲς τὰ ἔργα ποῦ ἔσταζαν τῆς καρδιάς τὸ αἷμα
γυναικεῖον ὄνειρο νὰ μὴ λάμψη πιά·
— Φτάνει τὸ γλυκόλογο τῆς ἀγάπης ψέμα,
φτάνει ἢ δακρυστάλαχτη πλάνα ὁμορφιά!

Παύουνε τὴν Κύπριδα νὰ ὑμνοῦν οἱ τόνοι
κι' ἢ στροφῆς τὸν Ἔρωτα νὰ δοξολογοῦν·
σὲ καθάριο μάρμαρο, σὲ λευκὴν ὀδόνη
χείλη ἀλαφροφίλητα δὲ χαμογελοῦν!

Ἀπ' τῆς τέχνης τ' ἄδυστα ξεπετάει τὸ θῆλυ
μὰ τοῦ Ὁραίου χάνεται κάθε ἀγνή ζωή·
ἢ ἀρμονίες σβύνουνε, σπάει τὸ κοντόλι
καὶ σκοτάδι ἀπλώνεται μπρὸς στὴ χαρῶν γή.

Ἀλεξάνδρεια.

Κ. Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ